

**Ytre Hvaler
nasjonalpark**

Postadresse
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Postboks 325
1502 Moss

Besøksadresse
Skjærgårdens hus
Vadbenken 8
1680 Skjærhalden

Kontakt
Sentralbord: +47 69 24 70 00
Direkte: +47 69 24 70 24
fmospost@fylkesmannen.no
fmovmoo@fylkesmannen.no

Oslo Sportsdykkeklubb

Saksbehandler Monika Olsen

Vår ref. 2020/33914-7 432.3

Deres ref.

Dato 26.10.2024

Ytre Hvaler nasjonalpark - tillatelse til å arrangere sommerleir på Akerøya - Oslo Sportsdykkeklubb (OSDK) - 2025-2028

Søknad datert 16.10.24 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyre 01.11.2024.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2024-14 Søknad om tillatelse til å arrangere sommerleir på Akerøya 2025 - 2028 - Oslo Sportsdykkeklubb (OSDK).

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Sekretariatets forslag til vedtak

- 1) Det gis flerårig tillatelse til å arrangere sommerleir på Akerøya de to siste ukene i juli, for totalt 36 teltdøgn, som omsøkt. Det gis videre tillatelse til leir noen enkelthelger i perioden mai-august. Teltene skal være bebodd i den perioden de er oppslått; dvs at teltene må fjernes mellom hvert besøk på øya. Antall teltdøgn for hvert av arrangementene skal registreres.
Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 pkt. 5.2.
- 2) Styret er opptatt av at støy fra kompressoren skal være minst mulig i varighet og lydstyrke, både av hensyn til folk og hekkende fugler. Det gis flerårig tillatelse til bruk av kompressor inntil 4 t pr. døgn fra kl. 10 til kl. 18. Kompressoren bør være av en type som støyer minst mulig. Den skal plasseres i naturlig støyskjermete omgivelser. Kompressoren skal kun benyttes på tider av døgnet da støy er til liten sjenanse for andre. Tiden mellom kl. 18 til kl. 10 er en periode da folk forventer at det er stille, spesielt i friluftsområder. I denne perioden er det ikke tillatt å bruke kompressoren. Det skal registreres tidspunkt og antall timer som kompressoren er i bruk.
Vedtaket er hjemlet i naturmangfoldloven § 48.
- 3) Det gis flerårig tillatelse til oppankring i sone A ved Søsterøyene på dyp inntil 30 meter i en sone på inntil 50 meter fra land ved mye vind, i forbindelse med sommerleiren, ellers bør oppankring være unødvendig. Det stilles vilkår om en enkel

rapport som dokumenterer oppankringsplassene med koordinater og foto. Det presiseres at denne tillatelsen gjelder utenfor fuglefredningsområdene.

Vedtaket er hjemlet i verneforskriften § 3 pkt. 3.3.

Det skal sendes en rapport innen utgangen av året hvert år, der vilkårene om rapportering nevnt ovenfor oppfylles. Det er også ønskelig med rapport om observasjoner som gjøres i havet. Tillatelsen gjelder for årene 2025 til og med 2028.

Søknad til nasjonalparkstyret

OSDK søker med dette om flerårig tillatelse 2025-2028 til å arrangere sommerleir på Akerøya, i Ytre Hvaler nasjonalpark. Sommerleiren er som tidligere et uformelt tilbud til klubbens medlemmer som omfatter noen enkelt helger i perioden mai-august, samt de to siste ukene av juli. Hovedformålet med sommerleiren er høykvalitets dykking i Ytre Hvaler Nasjonalpark.

Når det arrangeres turer til Akerøya overnattes det i telt langs bergveggen på enga ved huset. Videre fylles det luft fra bensindreven kompressor drevet av gressklippermotor, som settes i område inne på øya med naturlig støyskjerming, og som ikke er brukt i større grad til verken ferdsel eller opphold.

Dykkingen foregår fra 21 fots gummibåt. Vi ønsker å fortsette å bruke den bøyen som er lagt ut av Oslofjorden friluftsråd som tidligere. Videre kan det være ønskelig med dregging i sone A for enkelte av dykkemålene så som nordre og søndre søster på maks 30 meters dyp for den aktuelle gummibåten ved mye vind.

I forhold til eksisterende aktivitetsnivå antar OSDK at en maksbelastning i forhold til antall teltdøgn vil være i forbindelse med 9 dagers opphold for 3-4 familier, totalt 36 teltdøgn

For å gjennomføre OSDK sommerleir søkes det derfor iht beskrivelse ovenfor om flerårig tillatelse/dispensasjon som følger:

1. Tillatelse til sommerleir (definert som organisert virksomhet)
2. Tillatelse til forsiktig bruk av luftkompressor i naturlig støyskjermet område
3. Tillatelse til å dregge opp i sone A med gummibåt
4. Tillatelse til opp mot 36 teltdøgn

OSDK håper på en positiv behandling for å kunne tilby våre medlemmer et familievennlig friluftstilbud, med flott dykking i Ytre Hvaler Nasjonalpark.

Hjemmelsgrunnlag

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Formålet (§ 2) er å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
 - bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
 - bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.
- Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Etter forvaltningsmyndighetens vurdering omfattes klubbens sommerleir av retningslinjene i Forvaltningsplanen, der organisert ferdsel er gitt en definisjon jf. kap. 3.1.3:

Ferdsele betraktes som organisert når en person, organisasjon eller virksomhet har planlagt, koordinert eller arrangert en aktivitet som er kunngjort/markedsført på forhånd eller aktiviteten gjentas i løpet av et år.

Organisert ferdsel krever tillatelse i følgende situasjoner jf. § 3 pkt. 5.2 i forvaltningsplanen:

- 1) Når gruppen er stor nok. Større grupper (over 50 personer) kan etter forvaltningsmyndighetens vurdering føre til skade på naturmiljøet. Skoleklasser på tur omfattes normalt ikke av denne regelen, bortsett fra hvis antallet blir over 90 deltagere (tre skoleklasser).
- 2) Organiserte aktiviteter som gjentas, også for mindre grupper enn 50 pers (minst 3 turer /arrangementer pr. år på samme sted). Alminnelig turaktivitet i mindre grupper i regi av familie og venner krever likevel ikke tillatelse etter denne regelen.
- 3) Når ferdselen foregår i spesielt sårbare områder som f.eks. ved Vikar- og Skipstadkilen på Asmaløy, stranda på Ørekroken og kjente hekkeholmer (sone C) også utenom hekketida.
- 4) Større teltleire med mer enn 10 telt på samme sted. Ved søknad om tillatelse har forvaltningsmyndigheten mulighet til å fastsette nærmere sted for telting og hvor lenge en kan telte på stedet.

Bruk av luftkompressor omfattes også av verneforskriften § 3 pkt. 7.2 Unødvendig støy er forbudt, av hensyn til opplevelsesverdiene i nasjonalparken. Verneforskriften har ikke en egen hjemmel til å gi tillatelse til unødvendig støy. En søknad må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Oppankring i sone A er forbudt jf. verneforskriften § 3 pkt. 3.1 b), men oppankring for å fortøye mot land er tillatt. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppankring i sjø i sone A jf. § 3 pkt. 3.3.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget §8, føre-var-prinsippet §9, økosystemtilnærming og samlet belastning §10, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse §11 og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder §12.

Vurdering av saken

Oslo Sportsdykkerklubb har lange tradisjoner for sin sommerleir på Akerøya. Dette er omtalt på klubbens hjemmesider ([Akerøya | Oslo Sportsdykkerklubb \(osdk.net\)](http://Akerøya | Oslo Sportsdykkerklubb (osdk.net))). Hovedformålet med sommerleiren er høykvalitets dykking i Ytre Hvaler nasjonalpark. Søknaden inneholder flere elementer:

1) tillatelse til sommerleir som bl.a innebærer telting opp mot 36 teltdøgn, 2) bruk av luftkompressor for å fylle oksygenflasker, 3) tillatelse til oppankring i sone A med gummibåt.

1) Det søkes om tillatelse til å arrangere sommerleir og telting på Akerøya. Disse vurderes samlet. Klubben har tilbrakt mange somrer på Akerøya. I søknaden er det anslått at maksbelastningen på telting kan bli 9 døgn med 3-4 familier - eller totalt 36 teltdøgn.

Hovedaktiviteten skjer to uker i juli (varierende datoer), samt pinsehelgen, og helgen før St. Hanshelgen. I tillegg kan det forekomme enkeltstående spontane turer av en mye mindre art. Forvaltningsmyndigheten anser at de nevnte arrangementene og telting er en del av det enkle og tradisjonelle friluftslivet, som ikke vil skade naturmiljøet, forutsatt gitte vilkår. Det aktuelle området på Akerøya er mye benyttet og avsatt til telting i friluftsområdet. Den største faren er "kveling" av gressmatten ved at telt står oppslått på samme plass i så lang tid at gresset tar skade av dette. For å unngå dette er det et vilkår at teltene tas ned når de ikke er bebodd, og ikke står oppe sammenhengende over lengre perioder. Her vil teltene stå på samme sted inntil 14 døgn.

2) Det søkes om å bruke luftkompressor på land for å kunne fylle luft. Kompressoren plasseres i en smal skorte med naturlig støyskjerming. Etter vår vurdering er støy et økende problem også i naturområder, og unødvendig støy må unngås i verneområdet. Her må ulempene vurderes opp mot fordelene. Det er langt til land for å fylle luft, og luftkompressoren skal plasseres i et område med naturlig støyskjerming, som i liten grad er i bruk for ferdsel eller opphold. For å minske ulempene med støy for folk og hekkende fugl, kan kompressoren brukes til tider på døgnet der støy er til minst mulig sjenanse. Vi har ikke mottatt reaksjoner fra andre på at denne bruken tidligere år har vært et problem. Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil tiltaket ikke stride mot vernevedtakets formål, og tiltaket vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kan dermed tillates med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven.

3) Det søkes om tillatelse til oppankring i sone A ved Nordre og Søndre Søster på dyp inntil 30 meter når det er mye vind. Sone A er blant de viktigste marine områdene i nasjonalparken, med stort biologisk mangfold, store variasjoner i bunntopografi og naturtyper og mange sjeldne arter. Tiltak eller aktiviteter som kan skade organismer og strukturer på sjøbunnen er ikke tillatt. Det antas at skadene på naturmiljøet, spesielt på sårbare og ømfintlige arter vil være begrenset i en sone på 50 m fra land og inntil 30 m dyp. Forvaltningen har begrenset detaljkunnskap om utbredelsen av enkeltarter i denne sonen. Det antas at det kan være enkelte sårbare arter eller artsgrupper som kan ta skade av gjentatt oppankring. Ved en tillatelse er det derfor aktuelt å stille vilkår om dokumentasjon av de lokalitetene som benyttes. Arter eller artsgrupper som antas å ta skade av oppankring er sjøpunger, svampdyr, solitære koraller bl.a hornkoraller og mosdyr (Bryozoa, Ectoprocta). De mest sårbare miljøene med f.eks revdannende koraller (øyekorall) finnes på større dyp. Forvaltningsmyndigheten vurderer en oppankring på dyp inntil 30 meter og innenfor en sone på 50 meter fra land til å være svært lik "oppankring for å fortøye mot land" som er tillatt etter vernebestemmelsene jf. verneforskriften § 3 pkt. 3.1 b). Oppankring i det omfanget det søkes om her skader totalt sett små arealer innenfor en sone som beskrevet ovenfor. Det kan stilles vilkår om registrering og dokumentasjon ved tillatelser. Vi minner om at det er soner med ferdselsforbud i perioden 15. april – 15. juli av hensyn til hekkende sjøfugl på deler av både Nordre og Søndre Søster. Disse går også ut i sjøen.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Forvaltningsmyndigheten har tilstrekkelig kunnskap til å fatte en beslutning jf. naturmangfoldlovens (nml) § 8. Vilkår om dokumentasjon og registrering vil skaffe et bedre kunnskapsgrunnlag ved fremtidige søknader (nml § 9). De omsøkte aktivitetene vil etter vår vurdering ikke medføre en samlet belastning som skader økosystemet jf. nml § 10, jf. det som er sagt over. Etter vår vurdering

er nml §§ 11 og 12 ikke aktuelle.

Rapport fra Oslo Sportsdykkeklubb sommerleir på Akerøya over aktivitetene 2023 viser at OSDK har tatt hensyn til vilkårene i tillatelsen gitt i 2020. Avgitte årsrapporter viser at det ikke ble behov for oppankring i sone A i 2023.

Ved arrangementer av lengre varighet slik som sommerleiren, er det viktig å vise hensyn til andre besøkende på Akerøya. Dette er et av de mest populære utfartsstedene i nasjonalparken. Det er soner med ferdselsforbud i perioden 15. april – 15. juli på deler av Akerøya og Vesleø av hensyn til hekkende sjøfugl. Sonen strekker seg også ut i sjøen.

Friluftsløven åpner for telting i utmark inntil 2 døgn uten grunneieres tillatelse jf. friluftsløvs § 9. Hvaler kommune er grunneier på Akerøya. Søker må selv vurdere om det er behov for grunneiers tillatelse.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

HVALER KOMMUNE

Storveien
32

1680

SKJÆRHALDEN

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD,
BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS AVD MOSS

Postboks
325

1502

MOSS